

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS

Mokinių žinių ir gebėjimų patikrinimo aprašas (atnaujinta 2025)

Mokinių žinių ir gebėjimų programa parengta pagal Pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros bendrąją programą, 2022-08-24 Įsak. Nr. V-1269; <https://emokykla.lt/bendrosios-programos/visos-bendrosios-programos/22?st=2>

Užduoties pobūdis	<p>Užduotį sudaro teksto suvokimo ir kalbos pažinimo pasirenkamojo ir trumpo atsakymo klausimai.</p> <ul style="list-style-type: none">• Teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas: mokiniai skaito tekstą (-us) ir atlieka nurodytas užduotis. Parenkami į bendrųjų programų 13 priedą „Lietuvių kalbos ir literatūros bendroji programa“ neįtraukti tekstai ar jų ištraukos. Pateikiami vienas ar daugiau tekstų (gali būti su neverbaliniais papildiniais), kurių bendra apimtis – iki 500 žodžių.• Kalbos pažinimas: gebėjimams patikrinti pateikiamos užduotys, susijusios su lietuvių kalbos fonetikos, morfologijos ir rašybos bei sintaksės ir skyrybos pažinimu; kalbos vartojimo gebėjimams patikrinti pateikiamos užduotys, susijusios su gramatinių, leksinių, stilistinių ar retorinių raiškos priemonių pažinimu ir tinkamu vartojimu.• Užduotyje gali būti pateikiami klausimai, kuriais patikrinami teksto komponavimo ir redagavimo gebėjimai, pvz., temos supratimas ir interpretavimas, tinkamas kalbos priemonių vartojimas, siekiant teksto taisyklingumo, aiškumo, rišlumo.• Pasirenkamojo atsakymo klausimai gali būti: atsakymo pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo vizualizacijoje (paveiksle, schemoje, lentelėje) ir pan. Trumpojo atsakymo klausimuose pateikiamas atsakymo laukas, kuriame reikia įrašyti atsakymą (raidę, žodį, skaičių ir pan.).
Tikrinami gebėjimai	<ul style="list-style-type: none">• Teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas: teksto temos, problemos ir pagrindinės minties formulavimas; nuomonės apie teksto vertybes pateikimas; literatūros kūrinio pavaizduotojo pasaulio supratimas:<ul style="list-style-type: none">- nusakyti veiksmo laiką ir erdvę;- skirti grožinio kūrinio pasakotoją ir veikėją;- apibūdinti veikėją (veikėjus);- nusakyti kūrinio nuotaiką;- aptarti lyrinio veikėjo išgyvenimą;- kūrinio siužetą / veiksmą, konfliktą, teksto kompoziciją;- atpažinti meninės raiškos priemones, mokėti jas įvardyti, suvokti jų paskirtį tekste;- atpažinti literatūros rūšį (epika / proza, lyrika / poezija, drama).• Kalbos pažinimas: kalbos dalių morfologinis ir žodžių darybos nagrinėjimas; rašybos ir skyrybos aiškinimas; sakinių sintaksinis nagrinėjimas; kalbos priemonių vartoseną.
Iš viso taškų	45 balai.

Trukmė	60 min.
Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Žinios ir supratimas – 30 proc., taikymas – 50 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 20 proc. (žr. pastabą).
Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Pagrindinis – 80 proc., aukštesnysis – 20 proc. (žr. pastabą).
Užduoties pateikimas	Užduotis pateikia ir atliekama tradiciniu būdu. Vertė taškais pateikiama prie kiekvienos užduoties / klausimo.
Priemonės ir priedai	Užduoties lapas.
Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Užkoduotas mokinių užduotis vertina gimnazijos direktoriaus sudaryta ir įsakymu patvirtinta vertinimo komisija.

Pastaba. Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 proc. paklaida.